

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาลของผู้ปกครองในชุมชนเกษตรกรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขตการศึกษา 11 ใน 4 ด้าน คือ การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง การฝึกให้เด็กปฏิบัติ การกระตุ้นและการเสริมแรง และการจัดสภาพแวดล้อม โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น จากหนังสือ วารสาร เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ในเรื่อง การส่งเสริมวินัย เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นแนวทาง ในการกำหนดกรอบแนวคิดที่ต้องการศึกษา และใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย

2. ประชากรและตัวอย่างประชากร

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลที่มีอายุ 4-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในชุมชนเกษตรกรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขตการศึกษา 11 จำนวน 5 จังหวัด คือ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ จำนวนผู้ปกครองทั้งสิ้น 221,062 คน

2.2 ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 ปีการศึกษา 2544 ที่ศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในชุมชนเกษตรกรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขตการศึกษา 11 มีวิธีการเลือกตัวอย่างประชากร ดังนี้

1) กำหนดขนาดตัวอย่างประชากรจากสูตร ของ Taro Yamane (ประกอบกรรณสูตร, 2542) ได้ขนาดจำนวนตัวอย่างประชากร 400 คน เพื่อตอบแบบสอบถาม (รายละเอียดดูภาคผนวก ง)

2) สุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับฉลากอำเภอจาก 5 จังหวัดที่อยู่ในเขตการศึกษา 11 จังหวัดละ 2 อำเภอ ได้อำเภอทั้งหมด 10 อำเภอ จากนั้นผู้วิจัยจับฉลากโรงเรียนจาก 10 อำเภอ อำเภอละ 2 โรงเรียน ได้โรงเรียนทั้งหมดรวม 20 โรงเรียน (รายละเอียดชื่อโรงเรียนในภาคผนวก จ) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนอำเภอและจำนวนโรงเรียน จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	จำนวน อำเภอ	จำนวนอำเภอ ที่สุ่มได้	จำนวน โรงเรียน	จำนวนโรงเรียน ที่สุ่มได้	จำนวน ตัวอย่างประชากร
นครราชสีมา	32	2	93	4	80
ชัยภูมิ	16	2	92	4	80
บุรีรัมย์	23	2	93	4	80
สุรินทร์	17	2	88	4	80
ศรีสะเกษ	22	2	90	4	80
รวม	110	10	456	20	400

3) ผู้วิจัยใช้วิธีเฉลี่ยจำนวนตัวอย่างประชากรจำนวน 400 คนใน 5 จังหวัด เพื่อให้จำนวนตัวอย่างประชากรมีจำนวนเท่ากันในแต่ละจังหวัดในการตอบแบบสอบถาม เฉลี่ยตัวอย่างประชากรได้จังหวัดละ 80 คน จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีเฉลี่ยจำนวนประชากรจากอำเภอที่สุ่มได้จำนวนทั้งสิ้น 10 อำเภอจาก 5 จังหวัด จะได้ตัวอย่างประชากรในแต่ละอำเภอ อำเภอละ 40 คน และใช้วิธีเฉลี่ยตัวอย่างประชากรในโรงเรียนที่สุ่มได้ จำนวนทั้งสิ้น 20 โรงเรียน จะได้จำนวนตัวอย่างประชากรโรงเรียนละ 20 คน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	จำนวนตัวอย่างประชากร ในแต่ละจังหวัด	จำนวนตัวอย่างประชากร		จำนวนตัวอย่างประชากร			
		อำเภอที่ 1	อำเภอที่ 2	โรงเรียน ที่ 1	โรงเรียน ที่ 2	โรงเรียน ที่ 3	โรงเรียน ที่ 4
นครราชสีมา	80	40	40	20	20	20	20
ชัยภูมิ	80	40	40	20	20	20	20
บุรีรัมย์	80	40	40	20	20	20	20
สุรินทร์	80	40	40	20	20	20	20
ศรีสะเกษ	80	40	40	20	20	20	20
รวม	400	200	200	100	100	100	100

4) ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างประชากรที่ใช้แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต จากตัวอย่างประชากร 400 คน ที่ตอบแบบสอบถาม โดยมีวิธีการเลือกดังนี้

4.1) ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายจับฉลากโรงเรียนจาก 10 อำเภอที่สุ่มได้ในข้อ 2) อำเภอละ 1 โรงเรียน ได้โรงเรียน 10 โรงเรียน

4.2) ใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง เลือกผู้ปกครองเด็กวัยอนุบาล จากการพิจารณาของครูประจำชั้นอนุบาล โดยมีเกณฑ์ในการเลือก คือ เป็นผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความสมัครใจ และยินดีให้ข้อมูล โรงเรียนละ 1 คน จากโรงเรียนจำนวน 10 โรงเรียน เป็นผู้ปกครองจำนวนทั้งสิ้น 10 คน สำหรับการใช่แบบสัมภาษณ์ และครอบครัวของผู้ปกครองดังกล่าวเป็นตัวอย่างประชากรสำหรับการใช้แบบสังเกต 10 ครอบครัว ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	อำเภอ	โรงเรียน	ตัวอย่างประชากรที่ใช้ แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต
นครราชสีมา	ห้วยแถลง	บ้านสระมะค่า	1
	โนนไทย	ชุมชนบ้านด่านจาก	1
ชัยภูมิ	จัตุรัส	บ้านละหาน(อภิรักษ์)	1
	บ้านเขว้า	บ้านโนนแดง	1
บุรีรัมย์	ประโคนชัย	บ้านจระกใหญ่	1
	ห้วยราช	บ้านเพชรประชาสามัคคี	1
สุรินทร์	ลำโรงทับ	บ้านโนนดี	1
	รัตนบุรี	ไทยรัฐ 15	1
ศรีสะเกษ	อุทุมพรพิสัย	บ้านสระกำแพง	1
	ห้วยทับทัน	บ้านสร้างเรือ	1
รวม	10	10	10

5) สรุปภาพรวมจำนวนตัวอย่างประชากร ในการใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต
จำแนกตามจังหวัดและอำเภอ

จังหวัด	อำเภอ ที่สุ่มได้	จำนวนตัวอย่างประชากร ที่ใช้แบบสอบถาม	จำนวนตัวอย่างประชากร ที่ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต
นครราชสีมา	2	80	2
ชัยภูมิ	2	80	2
บุรีรัมย์	2	80	2
สุรินทร์	2	80	2
ศรีสะเกษ	2	80	2
รวม	10	400	10

3. กรอบแนวคิด

ตารางที่ 5 กรอบแนวคิดของงานวิจัยในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประเด็นที่ศึกษา	แบบสอบถาม	แบบสัมภาษณ์	แบบสังเกต
1.การเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง			
1.1 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง			
ในด้านความรับผิดชอบ ได้แก่			
ก. ความรับผิดชอบต่อตนเอง			
1) การดูแลระว่างสุขภาพอนามัย			
- การรับประทานอาหาร			
- การนอนหลับพักผ่อน			
- การออกกำลังกาย			
- การดูแลรักษาสุขภาพ			
2) การเก็บรักษาสิ่งของเครื่องใช้			
3) การตั้งใจทำงานให้สำเร็จ			
ข. ความรับผิดชอบต่อสังคม			
1) ครอบครัว			
2) ชุมชน			
1.2 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง			
ในด้านความซื่อสัตย์ ได้แก่			
ก.ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง			
- การมีความละเอียดเกรงกลัว			
ต่อการกระทำผิด			
- การไม่พูดปด			
- ไม่คิดโลภอยากได้ในของ			
ของผู้อื่น			
ข.ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น			
- การรักษาคำสัญญาที่ให้ไว้กับ			
ผู้อื่น			
- ไม่ลักขโมย ใช้อิงของของผู้อื่น			

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	แบบสอบถาม	แบบสัมภาษณ์	แบบสังเกต
<ul style="list-style-type: none"> - การตรงต่อเวลา - รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น 			
<p>1.3 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ในด้านความมีระเบียบและปฏิบัติ ตามกฎเกณฑ์ของสังคม</p>	/	/	/
<ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติตามกฎจราจร - การเข้าแถวรอรับบริการ - การรักษาความสะอาด - การช่วยรักษาสาธารณสมบัติ - การแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ 			
<p>2. การฝึกให้เด็กปฏิบัติ</p>			
<p>2.1 การฝึกให้เด็กปฏิบัติใน ด้านความรับผิดชอบ</p>	/	/	/
<p>ก. ความรับผิดชอบต่อตนเอง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การดูแลรักษาสุขภาพอนามัย <ul style="list-style-type: none"> - การรับประทานอาหาร - การนอนหลับพักผ่อน - การออกกำลังกาย - การดูแลรักษาสุขภาพ 2) การเก็บรักษาสິงของเครื่องใช้ 3) การตั้งใจทำงานให้สำเร็จ 			
<p>ข. ความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ครอบครัว 2) ชุมชน 			

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	แบบสอบถาม	แบบสัมภาษณ์	แบบสังเกต
2.2 การฝึกให้เด็กปฏิบัติใน ด้านความซื่อสัตย์ ได้แก่	/	/	/
ก. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง			
- การมีความละเอียดรอบคอบ การกระทำผิด			
- การไม่พูดปด			
- ไม่คิดโลภอยากได้ในของ ของผู้อื่น			
ข. ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น			
- การรักษาคำสัญญาที่ให้ไว้กับ ผู้อื่น			
- ไม่ลักขโมย ใช้อิงของของผู้อื่น			
- การตรงต่อเวลา			
- รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น			
2.3 การฝึกให้เด็กปฏิบัติในด้าน ความมีระเบียบและปฏิบัติ ตามกฎเกณฑ์ของสังคม	/	/	/
- การปฏิบัติตามกฎจราจร			
- การเข้าแถวรอรับบริการ			
- การรักษาความสะอาด			
- การช่วยรักษาสาธารณสมบัติ			
- การแต่งกายไปโรงเรียนถูก ระเบียบ			

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็นที่ศึกษา	แบบสอบถาม	แบบสัมภาษณ์	แบบสังเกต
3. การกระตุ้นและการเสริมแรง	/	/	/
- การย้ำเตือน ตักเตือนว่ากล่าว ติเตียน คัดโทษ และแสดง อาการสีหน้าไม่พอใจ เมื่อเห็นว่า เด็กกระทำผิด			
- การลงโทษด้วยการตัดสิทธิ บางอย่าง ติ ไม่ให้ความสนใจ ดูแล เฉยเมย หรือ แสดงท่าที เย็นชา			
- แสดงความพอใจโดยแสดงออก ทางสีหน้า เช่น ยิ้ม พยักหน้า แตะไหล่ เมื่อเด็กกระทำสิ่งที่ ถูกต้อง			
- ให้กำลังใจ คะยั้นคะยอ เช่น ให้ ความสนใจขณะทำกิจกรรม			
- ชมเชยการกระทำที่ถูกต้อง และความพยายาม			
- ให้อาหารเมื่อเห็นว่าเด็กกระทำ สิ่งที่ถูกต้องสม่ำเสมอ			
4. การจัดสภาพแวดล้อม			
- การจัดเครื่องใช้ภายในบ้านและ บริเวณบ้านอย่างเป็นระเบียบ และสะอาด	/	-	/
- การจัดพื้นที่ให้กับเด็ก เช่น เก็บ ของใช้ส่วนตัว ทำการบ้าน เล่น ของเล่น เล่นกลางแจ้ง ออกกำลังกาย	/	/	/
- การสร้างข้อตกลงร่วมกันและ จัดกิจกรรมให้สมาชิกในครอบครัว	/	/	/

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ประเภท ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 แบบสอบถาม 1 ชุด คือ แบบสอบถามผู้ปกครองเด็กวัยอนุบาลเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาลมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบและแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยของผู้ปกครองในด้านการเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง การฝึกให้เด็กปฏิบัติ การกระตุ้นและการเสริมแรง เป็นแบบให้เลือกตอบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating scale)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม เป็นแบบให้เลือกตอบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating scale)

4.2 แบบสัมภาษณ์ 1 ชุด คือ แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองเด็กวัยอนุบาล เกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาล มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ โดยใช้คำถามปลายเปิด (Open-end) มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้การสัมภาษณ์ มีลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยในแต่ละด้านให้กับเด็กวัยอนุบาล มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ โดยใช้คำถามปลายเปิด

4.3 แบบสังเกต 2 ชุด คือ

1) แบบสังเกตพฤติกรรมผู้ปกครอง ด้านการส่งเสริมวินัยของผู้ปกครองให้กับเด็กวัยอนุบาล มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้การสังเกต มีลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 แบบจดบันทึกพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมวินัยของผู้ปกครองให้กับเด็กวัยอนุบาลมีลักษณะเป็น การสังเกตพฤติกรรมโดยใช้การจดบันทึก

2) แบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านและบริเวณบ้าน มีลักษณะเป็นการสังเกตการจัดสภาพแวดล้อมโดยการจดบันทึก

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้การสังเกต มีลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 แบบจดบันทึกการจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านและบริเวณบ้าน มีลักษณะเป็น การสังเกตการจัดสภาพแวดล้อมโดยการจดบันทึก

ตอนที่ 3 แผนผังการจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ตอนที่ 4 แผนผังการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน

5. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต พฤติกรรมผู้ปกครอง และแบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อมของผู้ปกครอง โดยมีรายละเอียดในการสร้างเครื่องมือการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยจากหนังสือ วารสาร เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาล
2. ค้นคว้า และรวบรวมทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับวินัย จากหนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาสร้างเป็นกรอบแนวคิดที่ต้องการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ส่วนการสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครอง ศึกษาจากแบบสังเกตพฤติกรรมการส่งเสริมต่างๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัยนี้
3. นำเครื่องมือดังกล่าวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน ตรวจสอบความยากง่ายของสำนวนภาษา ความครอบคลุมเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ และนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับผู้ปกครองที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 6 คน ที่โรงเรียนบ้านนาครอง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ เพื่อตรวจสอบความยากง่ายของภาษา และเวลาที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรม โดยทดลองใช้ครั้งที่ 1 ใช้แบบสอบถามกับผู้ปกครองจำนวน 6 คน ใช้แบบสัมภาษณ์กับผู้ปกครอง 2 คน ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมผู้ปกครองและใช้แบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อมกับผู้ปกครอง จำนวน 1 คน แล้วนำผลทดลองใช้ครั้งที่ 1 มาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นเครื่องมือวิจัยที่ถูกต้อง
4. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยฉบับปรับปรุงแก้ไข ไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับผู้ปกครองเด็กวัยอนุบาลที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากรจำนวน 30 คน ที่โรงเรียนบ้านคอโค อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ โดยทดลองใช้แบบสอบถามกับผู้ปกครองจำนวน 30 คน ใช้แบบสัมภาษณ์แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อมกับผู้ปกครอง จำนวน 1 คน
5. นำเครื่องมือวิจัยทั้งหมดมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับตัวอย่างประชากรต่อไป

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และ ศรีสะเกษ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น ไปให้ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรเพื่อแจ้งให้ทราบ และ ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยให้กับเด็กวัยอนุบาล ผู้วิจัยเดินทางไปติดต่อกับโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 20 โรงเรียน เพื่อขออนุญาตผู้ปกครองในการแจกและอ่านแบบสอบถามเนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังต้องการความช่วยเหลือในการอ่านแบบสอบถามผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากผู้ปกครองเด็กวัยอนุบาลของโรงเรียน 20 โรงเรียนละ 20 คน เป็นจำนวนทั้งสิ้น 400 คน ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจำแนกตามจังหวัด ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สถานที่ ช่วง วัน/เดือน/ปี ในการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	อำเภอ	ช่วงวัน/เดือน/ปีที่ใช้แบบสอบถาม	
บุรีรัมย์	ประโคนชัย	3 ตุลาคม	2544
	ห้วยราช	4 ตุลาคม	2544
นครราชสีมา	ห้วยแถลง	2 พฤศจิกายน	2544
	โนนไทย	6 พฤศจิกายน	2544
ชัยภูมิ	จัตุรัส	8-9 พฤศจิกายน	2544
	บ้านแซ้ว	13 พฤศจิกายน	2544
ศรีสะเกษ	อุทุมพรพิสัย	27 พฤศจิกายน	2544
	ห้วยทับทัน	6 ธันวาคม	2544
สุรินทร์	ลำโรงทราบ	28 พฤศจิกายน	2544
	รัตนบุรี	14,17 ธันวาคม	2544

3.2 แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตพฤติกรรมและแบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อม ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ปกครองของเด็กวัยอนุบาลด้วยภาษาไทยอีสาน 10 คน และสังเกต พฤติกรรมและการจัดสภาพแวดล้อมจำนวน 10 ครอบครัว โดยสังเกตครอบครัวละ 2 วัน ในวันเสาร์-อาทิตย์ที่เด็กวัยอนุบาลอยู่กับผู้ปกครอง โดยสังเกตตั้งแต่ เวลา 07.00 – 17.00 น. วัน ละ 10 ชั่วโมง ตามวันเวลาที่นัดหมาย ระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2544 ดังแสดงใน ตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สถานที่ ช่วง วัน/เดือน/ปี และเวลา: วันในการเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์และ แบบสังเกต จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	อำเภอ	ช่วงวัน/เดือน/ปีที่ใช้แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต	เวลา: วัน ที่ใช้การสังเกต
บุรีรัมย์	ประโคนชัย	6-8 ตุลาคม 2544	10 ชั่วโมง
	ห้วยราช	19-21 ตุลาคม 2544	10 ชั่วโมง
นครราชสีมา	ห้วยแถลง	25-27 พฤศจิกายน 2544	10 ชั่วโมง
	โนนไทย	3-5 พฤศจิกายน 2544	10 ชั่วโมง
ชัยภูมิ	จัตุรัส	10-12 พฤศจิกายน 2544	10 ชั่วโมง
	บ้านเขว้า	17-19 พฤศจิกายน 2544	10 ชั่วโมง
ศรีสะเกษ	อุทุมพรพิสัย	24-26 พฤศจิกายน 2544	10 ชั่วโมง
	ห้วยทับทัน	8-10 ธันวาคม 2544	10 ชั่วโมง
สุรินทร์	ลำโรงาบ	1-3 ธันวาคม 2544	10 ชั่วโมง
	รัตนบุรี	15-17 ธันวาคม 2544	10 ชั่วโมง

4. ผู้วิจัยได้แบบสอบถามครบ 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แต่เมื่อตรวจสอบ แบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์มีจำนวนทั้งสิ้น 381 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 95.25 และได้แบบ สัมภาษณ์ครบ 10 คน และแบบสังเกตได้ครบ 10 ครอบครัว แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตได้ รับครบทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนข้อมูลที่เก็บและจำนวนข้อมูลที่เก็บได้ จำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้	จำนวนข้อมูลที่เก็บ	จำนวนข้อมูลที่เก็บได้	ร้อยละ
แบบสอบถาม	400	381	95.25
แบบสัมภาษณ์	10	10	100.00
แบบสังเกต	10	10	100.00

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ตามลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้ปกครอง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการนำไปคำนวณค่าสถิติโดยใช้ โปรแกรม คอมพิวเตอร์ SPSS (Statistical Package for Social Science) โดยหาค่าร้อยละ เป็นรายชื่อจากแบบสอบถามผู้ปกครอง โดยหาค่าร้อยละ นำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต ผู้วิจัยสรุปรวบรวม เรียบเรียง จัดคำตอบต่าง ๆ ให้เป็นหมวดหมู่ แล้วนำเสนอข้อมูลทั้งหมดในรูปของการบรรยายตามประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้